

A Kormány a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 40/2020. (III. 11.) Kormány rendelettel 2020. március 11. napján 15 órától Magyarország egész területére veszélyhelyzetet hirdetett ki. A katasztrófavédelemről és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló 2011. évi CXXVIII. törvény 46. § (4) bekezdésében foglalt felhatalmazás alapján veszélyhelyzetben a települési önkormányzat képviselő-testületének feladat- és hatáskörét a polgármester gyakorolja. A Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 95. § (3) bekezdése alapján a társulási tanács és a bizottságok működésére egyebekben a képviselő-testületre és az önkormányzati bizottságokra vonatkozó szabályokat kell megfelelően alkalmazni. Fentiek alapján az alábbiakról döntöttem:

Sopron és Térsége Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsa Elnökének 5/2020. (IV. 30.) határozata
a Sopron és Térsége Önkormányzati Társulás 2019. évi „Éves Ellenőrzési Jelentése” tárgyában

Dr. Farkas Ciprián, a Sopron és Térsége Önkormányzati Társulás Társulási Tanácsának elnöke – az e tárgyban készült társulási előterjesztés alapján – jóváhagyja a Sopron és Térsége Önkormányzati Társulás 2019. évi „Éves Ellenőrzési Jelentését”, mely a határozat szoros mellékletét képezi.

Felelős: dr. Farkas Ciprián, a Társulási Tanács elnöke
Határidő: azonnal

Dr. Farkas Ciprián
a Társulási Tanács elnöke

Ügyiratszám: 40. 309/2020.

5/2020. (IV. 30.) határozat melléklete

**SOPRON ÉS TÉRSÉGE ÖNKORMÁNYZATI
TÁRSULÁS**

ÉVES ELLENŐRZÉSI JELENTÉS

2019. ÉV

TARTALOMJEGYZÉK

- I. Bevezetés**
- II. A belső ellenőrzés által végzett tevékenység bemutatása**
 - 1. Belső ellenőrzési feladat volumene**
 - 2. 2019. évi ellenőrzési lista összetétele**
 - 3. A tervfeladatok teljesítésének értékelése**
 - 4. A bizonyosságot adó tevékenység keretében végzett ellenőrzések fontosabb megállapításai**
 - 5. A tanácsadó tevékenység**
- III. A belső kontrollrendszer működésének értékelése ellenőrzési tapasztalatok alapján, javítására tett fontosabb javaslatok**
- IV. Az intézkedési tervek megvalósítása**
- V. Éves értékelés a belső ellenőrzés tárgyi és személyi feltételeiről**
- VI. A belső ellenőrzési tevékenység fejlesztésére vonatkozó javaslatok**

I. BEVEZETÉS

Az „Éves Ellenőrzési Jelentésünket” a Pénzügyminisztérium által kidolgozott módszertan szerint állítottuk össze. Annyi éves ellenőrzési jelentést készítettünk, ahány önkormányzat és önkormányzati társulás (26) szerepel a belső ellenőrzés nyilvántartásában.

II. A BELSŐ ELLENŐRZÉS ÁLTAL VÉGZETT TEVÉKENYSÉG BEMUTATÁSA

1. A belső ellenőrzési feladat volumene

2019. év végén a belső ellenőrzés feladatkörében 91 jogi személy tartozott, melyből 41 költségvetési szerv és 13 gazdasági társaság volt.

- 24 települési önkormányzat (ebből: 1 megyei jogú város, 2 város, 1 nagyközség, 20 község)
- 2 önkormányzati társulás,
- 11 nemzetiségi önkormányzat (ebből: 3 Sopronban),
- 11 hivatal (ebből: 5 polgármesteri hivatal és 6 közös önkormányzati hivatal),
- 24 önkormányzat által alapított költségvetési intézmény (ebből: 9 Sopronban),
- 1 önkormányzati társulás által alapított költségvetési intézmény,
- 5 nemzetiségi önkormányzat által alapított költségvetési intézmény (ebből: 1 Sopronban),
- 13 önkormányzatok többségi tulajdonában álló gazdasági társaság (ebből: 9 Sopronban)

2. A 2019. évi ellenőrzési lista összetétele

2.1. Szabályszerűségi ellenőrzés:

1. Sopron MJ Város Önkormányzatánál a pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő belső kontrollok (szakmai teljesítésigazolás és kötelezettségvállalás ellenjegyzése) működésének minősítése.

2. A Soproni Bolgár, Horvát, Német, Roma nemzetiségi önkormányzatoknál a pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő belső kontrollok (szakmai teljesítésigazolás és kötelezettségvállalás ellenjegyzése) működésének minősítése.

3. Sopron MJ Város Polgármesteri Hivatala eszközbeszerzési tevékenysége kontrolljának, tervezési rendjének, végrehajtásának gyakorlata.

4. Sopron és Térsége Önkormányzati Társulásnál: A „négy szem elvének” érvényesülése a Társulás pénzgazdálkodásában.

5. 23 önkormányzat esetében: A „négy szem elvének” és az önkormányzati tulajdonvédelem szempontjának érvényesülése a Közös Önkormányzati Hivatalok, illetve a Polgármesteri Hivatalok készpénzgazdálkodásában.

2. 2. Rendszerellenőrzés:

1. Ágfalvi Napsugár Óvoda
2. Központi Gyermekkonyha
3. Soproni Német Nemzetiségi Általános Iskola – Deutsche Nationalitätenschule Ödenburg
4. Fertőrákosi Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola
5. Ágfalvi Váci Mihály Általános Iskola
6. Gondozási Központ Fertőszentmiklós
7. Szabadidőközpont és Könyvtár Fertőszentmiklós
8. Sopron és Környéke Család és Gyermekjóléti Ellátás Intézete

2. 3. Gazdasági társaság tulajdonosi ellenőrzése:

1. Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény a közérdekű adatok kötelező közzétételére vonatkozó előírásai betartásának vizsgálata a Sopron Holding Vagyonkezelő Zrt. esetében.

3. A tervfeladatok teljesítésének értékelése

Össességében 2019. évben a belső ellenőrzési feladat ellátására társult **24 önkormányzatnál, 2 önkormányzati társulásnál, 4 nemzetiségi önkormányzatnál, 4 nemzetiségi önkormányzati-, 3 települési önkormányzati-, 1 társulási- intézménynél és 1 gazdasági társaságnál** tartottunk belső ellenőrzést. Ez **23 vizsgálatot** jelentett, melyre **471 revizori napot** fordítottunk.

Valamennyi betervezett önkormányzat és önkormányzati társulás vizsgálatát elvégeztük.

Megjegyzés: Sopron MJ Város Önkormányzatánál 2019. évre tervezett - külső szakértői kapacitást igénylő - informatikai rendszer-ellenőrzést a Hivatal vezetése maradvány - kockázatként kezelte, így ezt a vizsgálatot a 2020. évi ellenőrzési tervben újból szerepeltettük. „Sopron MJ Város Önkormányzatánál a pénzügyi folyamatokban kulcsszerepet betöltő belső kontrollok (szakmai teljesítésigazolás és kötelezettségvállalás ellenjegyzése) működésének minősítése.” című szabályszerűségi ellenőrzés, Ágfalvi Napsugár Óvoda rendszerellenőrzése, „Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény a közérdekű adatok kötelező közzétételére vonatkozó előírásai betartásának vizsgálata a Sopron Holding Vagyonkezelő Zrt. esetében.” című tulajdonosi ellenőrzés 2019. évre áthúzódó vizsgálat volt, ezért erről itt adunk tájékoztatást. Áthúzódó, folyamatban levő, le nem zárt vizsgálataink a következők: Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. Törvény a közérdekű adatok kötelező közzétételére vonatkozó előírásai betartásának vizsgálata a PRO KULTÚRA Sopron Nonprofit Kft. , Soproni Városfejlesztési Kft. , FORENO Foglalkoztatási és Rehabilitációs Nonprofit Kft. , STKH Sopron és Térsége Környezetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Kft. , Soproni Kommunikációs Központ Kft. , Soproni Vízmű Zrt. esetében, a Soproni Múzeum rendszerellenőrzése. Az éves ellenőrzési jelentés ezekről adatot nem tartalmaz.

Az ellenőrzések során büntető-, szabálysértési, kártérítési eljárás megindítására okot adó cselekmény, mulasztás vagy hiányosság gyanúja nem merült fel.

A „Belső Ellenőrzési Kézikönyv” előírásai szerint a belső ellenőr köteles **összesített értékelést** és véleményt megfogalmazni az általa ellenőrzött területről. Az értékelés 2019. évben az alábbiak szerint alakult:

- **megfelelő: 2**
- **korlátozottan megfelelő: 10**
- **gyenge: 6**
- **kritikus: 5**
- **elégtelen: nem volt**

Az **összesített értékelést** összesen **96 megállapítás** támasztja alá. Megállapításainkat rangsoroltuk, aszerint, hogy milyen hatással vannak az ellenőrzött tevékenységre, beleértve a belső irányítási és ellenőrzési rendszer hatékonyságára és eredményességére vonatkozó befolyásukat:

- **kiemelt jelentőségű megállapítás: 33**
- **átlagos jelentőségű megállapítás: 29**
- **csekély jelentőségű megállapítás: 34**

Az elvégzett vizsgálatainkra az ellenőrzött szervezetek részéről **észrevétel nem érkezett**.

4. A bizonyosságot adó tevékenység keretében végzett ellenőrzések fontosabb megállapításai

Az alábbiakban röviden összegezzük az egyes ellenőrzési jelentéseink főbb megállapításait. Értelemszerűen az „Éves ellenőrzési jelentésünk” ezen fejezete csak az adott önkormányzatra, önkormányzati társulásra vonatkozó vizsgálat megállapításait tartalmazza. Külön éves ellenőrzési jelentés készült minden önkormányzatra, és minden önkormányzati társulásra vonatkozóan is.

Általánosítható megállapítás miatt kiemeljük, hogy 23 önkormányzatnál vizsgáltuk „A „négy szem elvének” és az önkormányzati tulajdonvédelem szempontjának érvényesülését a Közös Önkormányzati Hivatalok, illetve a Polgármesteri Hivatalok készpénzgazdálkodásában.”

Az ellenőrzés összesített értékelése az alábbi volt:

- **megfelelő: -**
- **korlátozottan megfelelő: 6**
- **gyenge: 3**
- **kritikus: 1**
- **elégtelen: -**

(Ellenőrzésszervezési okból 10 jelentés készült.)

Főbb megállapításaink a következők voltak:

A Hivatalok készpénzgazdálkodása kontrollkörnyezetének főbb jellemzője, hogy minden költségvetési szerv rendelkezett „Pénzkezelési Szabályzattal”, bár azok 80%-a módosításra, kiegészítésre szorult. A készpénzkezelés „Ellenőrzési Nyomvonalát” az ellenőrzöttek 40%-a készítette csak el. A jogszabályban előírt integrált kockázatelemzést, kezelést egyetlen hivatal sem végzett. A házipénztárak tulajdonvédelmi feltételei 90 %-ban összességében biztosítottak voltak, egy esetben fejlesztésre szorult. A pénz őrzésére szolgáló eszközök kulcsait kezelő személyekről és a másolatok őrzéséről az ellenőrzöttek 60 %-a nyilvántartást nem vezetett. A pénzgazdálkodási jogkörökre történő felhatalmazás és kijelölés mindenhol megtörtént, de azt az esetek 80 %-ában a szabályozástól eltérő módon gyakorolták a „négy szem elvének” érvényesítése mellett. A „Pénzkezelési Szabályzatok” 60 %-a az ASP rendszer alkalmazására vonatkozó elemeket nem teljes körűen tartalmazta. Minden hivatal házipénztári készpénzállománya a nyilvántartás szerinti állománnyal rovincsolásunkkor megegyezett. A hivatalok 90 %-a nem tartott rovincsolási pénztárelőellenőrzést.

A megállapításainkhoz kapcsolódó főbb **javaslataink** a következők voltak:

- „Pénzkezelési Szabályzat” módosítása, kiegészítése.
- „Ellenőrzési nyomvonalak”, folyamatleírások, folyamatábrák elkészítése a hivatal teljes működési folyamataira.
- Integrált kockázatkezelési rendszer működtetése.
- A pénz őrzésére szolgáló eszköz kulcsait kezelő személyekről és a másolatok őrzéséről nyilvántartás vezetése.
- A rovincsolási pénztárelőellenőrzések szabályozása, azok megtartásáról nyilvántartás vezetése.

4. Sopron és Térsége Önkormányzati Társulásnál tartott belső ellenőrzés:

4. 1. A „négy szem elvének” érvényesülése Sopron és Térsége Önkormányzati Társulás pénzgazdálkodásában.

Főbb megállapításaink a következők voltak:

A Társulás pénzforgalma bankszámlákon történik, házi pénztárat nem üzemeltetnek. Az államháztartási törvény végrehajtásáról szóló 368/2011. (XII. 31.) Kormányrendelet 13. § (2) bekezdésének előírása szerint elkészítették, 2019. január 07-én hatályba helyezték a „Kötelezettségvállalás és a kapcsolódó folyamatok rendjéről” szóló kontrollt. Rendelkezései a jogszabály előírásait érvényesítik. A pénzgazdálkodási jogkörökre jogosult személyekről szóló „Nyilvántartások”, a feladatokra történő „Megbízások” a szabályzat mellékletét képezik.

A vizsgált időszakban a bizonylati rend követelményeit betartották, a „négy szem elve”, azaz egy adott feladatot ellátó személy munkáját egy másik személy felülvizsgálja, a főbb pénzgazdálkodási jogkörök gyakorlásakor nem minden esetben működött. A teljesítésigazolás, érvényesítés, az utalványozás és a kötelezettségvállalás pénzügyi ellenjegyzése jogköröket a szabályzatban megjelölt személyek végezték, viszont az utóbbi jogkör – a kötelezettségvállalásokat érintő garanciális szabályszerűségi kontroll - gyakorlása több esetben hiányzott és a jogszabály előírásait több alkalommal nem érvényesítette maradéktalanul. Teljesítésigazolásoknál a jogszabály előírásait nem tartották be minden esetben.

Összességében vizsgálatunk során **1 kiemelt** jelentőségű megállapítást tettünk.

A megállapításainkhoz kapcsolódó javaslataink a következők voltak:

- Kifizetések esetén a teljesítésigazolás érvényesítést megelőző dokumentálása, az Ávr. 58. § (1) bekezdésében foglalt előírások maradéktalan betartása.
- A pénzügyi ellenjegyzés igazolása a kötelezettségvállalás dokumentumán, a kötelezettségvállalást megelőzően, az Ávr. 55. § (1) bekezdésében foglaltak szerint.

Az ellenőrzés nyomán kialakult véleményünk a vizsgált területről, illetve folyamatról összességében: **korlátozottan megfelelő.**

5. A tanácsadó tevékenység

A helyszíni vizsgálatok kapcsán számos kérdésben fogalmaztuk meg szakmai véleményünket a konkrét vizsgálati programpontokon túl is. A helyszíni ellenőrzési alkalmak mellett - elsősorban telefonon - több esetben fordultak az egyes hivatalok vezetői, dolgozói szakmai kérdésükkel szervezetünkhöz. Az éves ellenőrzési terv készítésekor tanácsadói felkérés a belső ellenőrzéshez 2019. évre vonatkozóan nem érkezett.

III. A BELSŐ KONTROLLRENDSZER MŰKÖDÉSÉNEK ÉRTÉKELÉSE ELLENŐRZÉSI TAPASZTALATOK ALAPJÁN, JAVÍTÁSÁRA TETT FONTOSABB JAVASLATOK

A Társulásnál a belső kontrollrendszerre vonatkozó megállapításaink az utolsó e tárgyban tartott belső ellenőrzés alapján a következők voltak:

A **kontrollkörnyezetre** vonatkozóan megállapítottuk: annak ellenére, hogy a Polgármesteri Iroda „Ügyrendje” részben igen, azonban a Polgármesteri Hivatal belső szabályzatai, szabályozó jellegű dokumentumai részletesen nem tartalmazzák a Társulás munkaszervezeti feladatellátására vonatkozó részletes szabályokat.

A **kockázatkezelés** szabályozása a munkaszervezetnél nem felel meg a tárgyban kiadott nemzetgazdasági minisztériumi módszertannak, a vizsgált időszakban a kockázatelemzések elmaradtak.

A pénzgazdálkodási jogkörök, mint **kulcskontrollok** szabályozásának minősítése során megállapítottuk, hogy a társulási feladatellátáshoz kapcsolódó pénzgazdálkodási jogkörök szabályozása a Társulás alapidokumentumaiban nem történt meg.

A munkaszervezeti feladatokat ellátó Hivatal saját **információs és kommunikációs rendszere** szabályozott, de a beszámolási rendszer, beszámolási szintek, határidők és módok meghatározása továbbra sem teljes körű, a Társulás vonatkozásában nem szabályozott. A Társulás közérdekű adatainak elektronikus közzétételi kötelezettsége maradéktalanul nem biztosított, szabályrendszere nem került kialakításra.

A munkaszervezet **monitoring** szabályozást és monitoring stratégiát nem alakított ki.

IV. AZ INTÉZKEDÉSI TERVEK MEGVALÓSÍTÁSA

A Belső ellenőrzés minden jelentését javaslatokkal és ajánlásokkal zárta, megjelölve a feladatot, felelőst és a határidőt. 2019. évben **összesen 150 javaslatot** tettünk. Főbb javaslatainkat az „Éves ellenőrzési jelentésünk” egyes összegző vizsgálati megállapításai után rögzítettük.

A belső ellenőrzés „Ellenőrzési Jelentései” a hiányosságok feltárása mellett, azok kijavítására irányuló javaslatokat - feladat, felelős, határidő megjelölésével - is tartalmaztak. Ezzel az ellenőrzés jelentősen segítette az ellenőrzött szervezetek, szervezeti egységek vezetőit intézkedési terv készítési feladataik ellátásában.

„Intézkedési Terv” Sopron és Térsége Önkormányzati Társulásnál megtartott ellenőrzés vonatkozásában: a szükséges „Intézkedési Terv” készítése – határidőben – folyamatban van.

V. ÉVES ÉRTÉKELÉS A BELSŐ ELLENŐRZÉS TÁRGYI ÉS SZEMÉLYI FELTÉTELEIRŐL

A Belső ellenőrzés jogszabály által előírt **erőforrás meghatározását** az elfogadott **„Stratégiai Ellenőrzési Terv”** tartalmazza. A Belső ellenőrzésnél **3 fő státusz** állt rendelkezésre a belső ellenőri feladatok ellátására.

Valamennyi belső ellenőr rendelkezik szakirányú felsőfokú állami iskolai képesítéssel és szakirányú középfokú képesítéssel is.

A **belső ellenőrök regisztráltak** a költségvetési szerveknél belső ellenőrzési tevékenységet végzők **pénzügyminisztériumi nyilvántartásában**.

A belső ellenőröket több évtizedes szakmai tapasztalat jellemzi.

A Belső ellenőrzés az **„Éves Képzési Tervében”** foglaltakat az alábbiak szerint hajtotta végre:

- havonta megtartottuk a jogszabály ismertetéseket,
- az ún. „Költségvetési Levelek” szakfolyóirat fontosabb kérdéseit szintén havonta átbeszéltük,
- rendszeresen tanulmányoztuk a Pénzügyminisztérium, valamint az Állami Számvevőszék honlapját,
- figyelemmel kísértük a társulásban végzett belső ellenőrzés sajátosságait, az ASP rendszerrel kapcsolatos új követelményeket.

A következő **belső oktatásokat** tartottuk meg:

- változások a költségvetési szervek belső ellenőrzésében,
- új szabályok a köztulajdonban álló gazdasági társaságok belső kontrollrendszerének kialakításában.

Teljesítettük a **közszolgálati tisztviselők** adott évre kötelező továbbképzési követelményeit.

A fenti adatokból is jól látható, hogy a Belső ellenőrzés költségtakarékos módon hajtotta végre képzési tervét. A Belső ellenőrzés tárgyi feltételei, mind az irodai elhelyezést, mind a számítástechnikai eszközellátottságot tekintve jók.

VI. A BELSŐ ELLENŐRZÉSI TEVÉKENYSÉG FEJLESZTÉSÉRE VONATKOZÓ JAVASLATOK

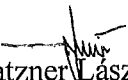
2019. évben **nem volt olyan „Ellenőrzési Jelentésünk”, melyre az ellenőrzött szervezetek, szervezeti egységek vezetői, és akikkel az ellenőrzés anyagát megismertették, észrevételt fogalmaztak volna meg.**

A belső ellenőrzési tevékenység fejlesztése garanciális elemének tartjuk, hogy a belső ellenőrzési vezető tagja a Pénzügyminisztériumban működő **Belső Ellenőrök Magyarországi Fórumának**. Ez azt jelenti, hogy első kézből kap értesítést, illetve kéri ki a véleményét a jogszabály-módosításokról, kifejtheti véleményét az egyes módszertani segédletekről, ismertetheti a legjobb gyakorlatokat, meghívást kap személyes találkozókra.

Ugyancsak tagja a belső ellenőrzési vezető a belső kontrollrendszerre vonatkozó szabályok alkalmazását elősegítő, a Pénzügyminisztérium által életre hívott **Államháztartási Belső Kontroll Fórumnak** is. A KONFORM célja egyrészt, hogy az államháztartási belső kontrollok témájú útmutatókat elektronikus úton véleményezzék, másrészt, hogy az ellenőrzési hatókörükbe tartozó költségvetési szervek belső kontrollrendszerét a jogszabályoknak, módszertanoknak megfelelően „konformizálják”, testre szabják.

Az ellenőrző szervek közötti együttműködés jegyében az **Állami Számvevőszék Elnöke** - az Állami Számvevőszékről szóló 2011. évi LXVI. törvény 33. § (2) bekezdésében foglaltak szerint - **a belső ellenőrzési vezetőt minden esetben értesítette**, ha a hatáskörébe tartozó szerv intézkedési terve hiányos, vagy más okból nem volt elfogadható.

Sopron, 2020. március 20.

Patzner László
okl. közgazda
belső ellenőrzési vezető
PM r. sz.: 511. 32. 09

